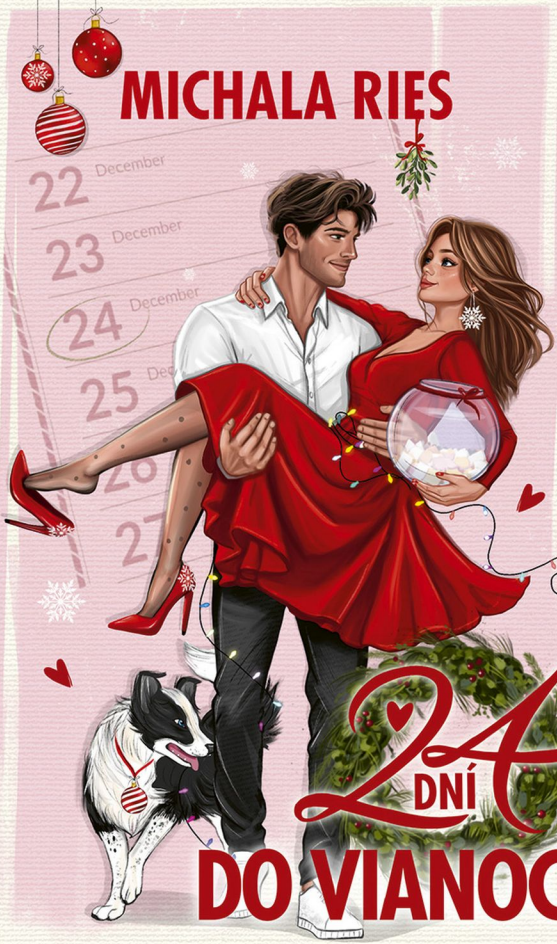
MICHALA RIES



MICHALA RIES



MICHALA RIES
24 dní do Vianoc

Copyright © Michala Ries 2022
Cover Illustration and Interior Images © 2026 by Ivana Zimanová
Slovak edition © 2022, 2024, 2026 by IKAR, a.s.

Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s. – Slovenský spisovateľ, Bratislava
v roku 2026 ako svoju 2 831. publikáciu v elektronickej podobe.
Editorka Lenka Mondočková
Technická redaktorka Renáta Hrabušická
Tretie vydanie, vo vydavateľstve IKAR druhé
Sadzba a zalomenie do strán DLX SLOVAKIA, s.r.o.

IKAR, a.s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava
www.ikar.sk | ikar@ikar.sk

ISBN 978-80-575-1048-2

Venujem Danke Mikušovej!
Si moja priateľka a verná čitateľka,
ale venujem Ti túto knihu len preto,
aby si sa nerozhádala s Maťkou,
pretože som jej venovala
7 vianočných listov. Haha!

Moja zima je biela. Vetry náhodné
sotva šteknú spod brán.
Moja zima je dobrá.
Zahoďme starý klobúk melanchólie
a bežme prostovlasí do strmého brehu.
Moja zima je nežnosť, iskrenie hviezd
a číry jagot snehu.

ZIMA, MIROSLAV VÁLEK





„Biela zima s nami letí na saniach,
my z tej rýchlej jazdy nemávame strach.“
Zima na saniach, MICHAL DOČOLOMANSKÝ
a spevácky zbor SLNIEČKO

„Ešte raz ti gratulujem! Na to miesto sa dokonale hodíš!“

Prikývnem a snažím sa pred našou regionálnou riaditeľkou tváriť nadšene.

Snažím sa tak cítiť.

Od nového roka sa z Niny-farmaceutky stane Nina-zodpovedná farmaceutka, vedúca lekárne. Naša vedúca Viki je už pár týždňov na nemocenskej a čoskoro nastupuje na materskú. Ja som tá vyvolená, ktorá prevezme jej miesto.

Budem šéfka, zodpovedná za tri kolegyne a sanitárku. Teda, tú tretiu kolegyňu ešte budeme musieť po novom roku nájsť. A čo sa týka náplne práce, tú už aj tak robím, len to budem mať na papieri. A k tomu vyšší plat.

Kolegyne mi gratulujú. Nemôžem sa zbaviť pocitu, že ich radosť je väčšia ako moja.

S úľavou si vydýchnem, keď sa každý vráti k svojej práci.

Hodinu pred koncom pracovného času mi Mariah

Carey roztancuje mobil na stole. Domiešam masť, vypočujem si refrén a až potom zdvihnem.

„Haló?“

„Slečna Nina, tu je Mária Mondoková z Vašej Realitnej! Mám skvelé správy! Ten byt, ktorý sme boli obhliadať pred tromi týždňami na Trenčianskej, je váš! Majiteľke ste sa páčili najviac zo všetkých uchádzačov!“

Ach. Myslela som si, že z toho nič nebude, keď sa tak dlho neozvala.

„No… to je… super?“ dokončím otázkou.

„To teda je! Kedy by ste mohli prísť podpísať zmluvu?“

„Dohodnem sa s priateľom a dáme vám vedieť, dobre?“

Po pár nadšených vetách zavesí.

Nafúknem líca a nahlas vydýchnem.

„Zlé správy?“ otočí sa na mňa kolegyňa Jelka.

Pomaly pokrútim hlavou. „Fantastické.“

„Tak prečo sa tak tváriš?“

Chvíľu na ňu len bez slov civiem, kým nájdem tú správnu odpoveď.

„Predmenštruačný syndróm.“

Chápavo prikývne, otvorí zásuvku a hodí po mne čokoládu.

Musí byť ťažké pretĺkať sa životom ako muž, bez možnosti vyhovoriť sa v podstate z čohokoľvek vďaka menštruácii. Ak by existoval slovník zázračných slov, menštruácia a všetky jej obmeny by mali tróniť na čestnom mieste.

Keď o pol piatej konečne zavrieme, vytiahnem svoj elektrický bicykel von. Ponaprávam veľkú červenú mašľu so zlatým lemom, ktorú som si naň dnes ráno uviazala. Je posledný novembrový deň, najvyšší čas na vianočnú výzdobu.

Pozriem hore na temnejúcu, no jasnú oblohu. Dnes by mohlo mrznúť.

Posledné dva roky nebol takmer žiaden sneh, no teraz ešte nie je ani december a mrzlo už aj cez deň! To mi vlieva do žíl nádej.

Som asi na polceste, keď uvidím na chodníku svoju mladšiu sestru Violu. Chcem ju nenápadne obísť.

„Haló! Nina! Stoooooj! Nina!"

Misia neúspešná. Zastavím a počkám, kým ku mne dobehne.

Líca má červené a na tvári široký úsmev.

„Chcela som počkať do tvojich narodenín, ale asi je to osud, že ťa vidím!"

Narodeniny mám o tri dni. „Nechápem, o čom hovoríš…"

„Silvestra strávime v Paríži. Ty, ja, Eiffelovka a záplava mužov, ktorí vedia majstrovsky bozkávať!"

„Prečo si myslíš, že Francúzi vedia majstrovsky bozkávať?" chytím sa tejto myšlienky, pretože to ostatné ešte potrebujem spracovať. „Nikdy si žiadneho nepobozkala."

„Francúzsky bozk predsa!"

„A kto ich to všetkých naučil? Je to zručnosť, ktorú odovzdáva otec synovi? Myslíš, že to spolu trénujú?"

„Ty si nechutná!"

„Neviem si inak vysvetliť, ako by toto majstrovstvo mohli ovládať plošne všetci Francúzi, ak ich to nenaučili ich otcovia a tých ich otcovia a tak ďalej. Ústne podanie, chápeš. Myslím, že to je definícia tradície."

Uškrniem sa tej predstave. Viola sa zdesene otrasie.

„Nateraz to nechajme tak. Povedz mi, ako veľmi sa tešíš z môjho darčeka?"

Veselosť ma prejde. Ako veľmi?

„Vieš, že nerada lietam."

Letela som len raz, na dovolenku v Turecku. Celý čas som tŕpla, že nám do motora vletí kŕdeľ husí a všetci zomrieme.

„Let do Paríža je pomerne krátky, vybrala som Francúzsko práve kvôli tomu, aby si to zvládla. A budem s tebou."

Vyčarím silený úsmev. Dnes ich je akosi priveľa.

„Na ako dlho to je? Silvestra som mala tráviť s Radkom."

„Na štyri dni. Už som kúpila letenku na tvoje meno, nedá sa to zrušiť. Ja mu to vysvetlím. Bude to super, uvidíš!"

„Porozprávame sa o tom ešte neskôr, dobre? Teraz ale musím ísť!"

„Dobre, maj sa! Au revoir!"

Kým sa dostanem na námestie, zotmie sa. Zastavím pri vianočnom stromčeku. Už sú na ňom zavesené svetielka, ale ešte nesvietia. Výzdoba sa rozžiari až prvého decembra, ako každý rok. Zídem z bicykla a rozhliadnem sa okolo seba.

Dnes je tu trochu pusto, ale zajtra…

Milujem Vianoce, nakupovanie darčekov, vianočnú výzdobu. A svetielka, hlavne veľa svetielok! Milujem všetko, čo sa týka Vianoc. Je to také krásne, čarovné a pokojné obdobie.

Posadím sa na studenú lavičku a vzdychnem si.

Čo to so mnou je? Prečo sa netešším z pracovného úspechu? Z pokroku vo vzťahu, ktorý predstavuje spoločné bývanie? Prečo sa neradujem z Violinho darčeka? Let bude krátky a výlet môže byť skvelý.

Moje úvahy preruší párik, ktorý sa zastaví kúsok odo mňa. On ju objíma okolo ramien a ona si zloží hlavu na jeho plece.

„Zlatko?“

„Hm?“

„Keby si mal dnes zomrieť, čo by si vo svojom živote najviac ľutoval?“

Napnem uši, toto ma zaujalo.

„Čo je to za morbídnu otázku?“

„Nie je morbídna. Odpovedz.“

„Čo ja viem? Asi nič. Mám svoj život rád taký, aký je.“

Potom je medzi nimi dlhé ticho.

„Vezmime sa.“

Ona od neho odstúpi a šokovane sa spýta: „Čože?“

„Vezmime sa. Ľutoval by som, že som ti nikdy nedal najavo, ako veľmi mi na tebe záleží. Buď moja žena.“

„Ty ma… ty ma…“

„Áno. Prsteň kúpime zajtra, môžeš si vybrať. Neľutoval by som to, ako som žil, ale to, čo som nestihol urobiť. Vezmeš si ma?“

Ona zo seba vytisne rozochvené áno.

Padnú si do náručia, smejú sa a plačú zároveň.

A ja? Len potichu závidím.

O niekoľko minút ma požiadajú, aby som im urobila fotku.

Prvú zásnubnú.

Gratulujem im.

Odídu a ja si znova sadnem na lavičku.

Čo by som ľutovala najviac, keby som dnes mala zomrieť?

Ľutovala by som, že som nežila tak, ako som chcela. Že som sa riadila viac strachom než svojimi túžbami. Ľutovala by som veľa vecí… čo som urobila a čo neurobila, čo som nepovedala, čo som povedala a neospravedlnila sa za to. Že som robila častejšie to, čo sa má, než to, čo mi srdce kázalo urobiť.

Nepokojne vstanem a vzápätí si znovu sadnem.

Nebývala som vždy takáto.

Zodpovedná. Usadená. Vyhovujúca.

Mala som iskru. Riadila som sa srdcom, bola som nebojácna a bezprostredná a okolie ma často označovalo za bláznivú. Páčilo sa mi takou byť. Páčilo sa mi byť iná. Kedy som prestala hovoriť, čo si naozaj myslím a cítim? Prečo tie bláznivé nápady prestali? Kam zmizol môj sarkastický humor?

Tá zmena ma zrazu šokuje. Akosi som to vždy prikladala dospelosti. Ale dospieť predsa neznamená prestať byť sama sebou…

Mama často hovorievala, že by som sa mala začať správať normálne. Mať normálnu prácu, normálny vzťah, viesť normálny život. Byť ako ostatní.

Teraz som ako ostatní. Žijem usporiadaný život. Bez iskry.

Zima mi zalieza pod kabát, no ja ju ignorujem, pretože v hlave sa mi pomaly rodí nápad. A s ním prichádza aj hrejivé teplo v hrudi.

Naskočím na bicykel a rýchlo šliapem do pedálov. Do bytu doslova vletím. Ruky sa mi od rozrušenia trasú, keď si sadám za stôl s perom a hárkom papiera.

Do Vianoc zostáva dvadsaťštyri dní.

Dvadsaťštyri dní, počas ktorých môžem napraviť chyby a splniť si sny.

Dvadsaťštyri dní, počas ktorých môžem robiť bláznivé i vážne veci.

Dvadsaťštyri dní je dosť na to, aby som znovu našla samu seba.

Obdobie Vianoc je predsa jedinečné a kúzelné. Magické.

Vyrobím si svoj vlastný adventný kalendár, aj keď

som prvú adventnú nedeľu už premeškala. Adventný plán!

Začnem písať. Jeden riadok za druhým, ani nemusím veľa premýšľať, tie správne slová mi prichádzajú na myseľ samy.

Niektoré nápady ma znervózňujú, len ich dávam na papier, zatiaľ čo iné ma napĺňajú radostným očakávaním.

Potichu odložím pero a každý nahlas prečítam. Niektoré sú trochu hlúpe a iné sú zase také vážne, až mi srdce zviera od strachu.

„Znie to výstredne. Bláznivo. Nezmyselne," presviedčam samu seba, no hoci sa mi rozum celý ten šialený nápad snaží vyhovoriť, srdce mi v hrudi radostne poskakuje.

Áno! Áno! Áno!

Urob to, prosím, urob to!

„Ak do toho pôjdem, zmení mi to celý život," zamumlem si popod nos a celá sa roztrasiem.

Je to pravda. Viem, že je. Niektoré veci na mojom zozname… nebudú sa dať vziať späť.

No aj tak to chcem. Skúsiť nájsť tú slobodnú Ninu. Naposledy som sa s ňou stretla pred desiatimi rokmi.

Zhlboka sa nadýchnem, snažím sa pozbierať odvahu.

Nožnicami rozstrihám papier na dvadsaťštyri pásikov.

Z parapetu v obývačke zoberiem malé okrúhle akvárium. Pred pár dňami mi umrela rybička, bojovnica. Asi nebola taká bojovná, ako naznačovalo jej meno. Spláchla som ju do záchoda a na akvárium som akosi zabudla.

Teraz z neho vylejem mierne zapáchajúcu vodu, umyjem ho a vytriem uterákom. Po ceste späť k stolu

odlepím z okna veľkú snehovú vločku a nalepím ju na akvárium.

Potom tam vsypem dvadsaťtri popísaných pásikov.

Jeden si nechám pred sebou. Ostatné dni budem žrebovať.

Týmto musím začať.

Oblečiem si šaty, ktoré sa mu na mne nepáčia. Tigrované. Podľa mňa sú super. Vlasy si zviažem do konského chvosta. Ani to sa mu na mne nepáči. A nanesiem si ostročervený rúž. Ten priam neznáša.

Pozriem sa na seba do zrkadla a spokojne prikývnem.

Decentná Nina je preč.

Keď ma takú uvidí, malo by mu dôjsť, že rozchod so mnou je vlastne výhra.

Vyrazím z domu. Idem pešo, Radko býva len o dve ulice ďalej.

Spoznali sme sa pred rokom a pol na narodeninovej oslave u mojich priateľov. Zarozprávali sme sa až vo chvíli, keď som si obliekala kabát a vonku ma čakal taxík. Vypýtal si moje číslo, pozval ma von, po večeri ma pobozkal a začali sme spolu chodiť.

Dodnes som mu nepovedala, že ho ľúbim. Ale ja som to ešte nepovedala žiadnemu mužovi. U nás doma sa vyznaniami neplytvalo a ja tiež nie som z tých, ktoré by okolo seba rozhadzovali silné slová.

Pamätám si, že keď som sa raz ako malá mamy opýtala, či ma ľúbi, odpovedala mi, nech sa nepýtam hlúposti, veď to predsa viem.

Radkovi som to však nepovedala nie preto, že má veštecké schopnosti, ako to mama očakávala odo mňa, ale preto, že ho neľúbim.

Mám ho veľmi rada. Je mi s ním dobre. Mali by sme pekný život.

Dlho som si myslela, že je to tak v poriadku, že to stačí. Že veľké lásky aj tak nakoniec bolia a ľudia nekončia ako v milostných románoch a filmoch. Lenže pred niekoľkými týždňami spomenul spoločné bývanie a mňa tá myšlienka doslova zabolela.

Ďalší krok vo vzťahu.

Radko ma informoval o vzťahovej postupnosti: chodenie – spoločné bývanie – manželstvo – deti.

Nový rok, nový krok.

Len zaznačiť do kalendára, aby som na to náhodou nezabudla!

Asi som dúfala, že sa na mňa niečo z tej jeho usporiadanosti nalepí, keď budeme spolu…

Súhlasila som s jeho ponukou začať si hľadať spoločný byt, ale zároveň som v sebe cítila náznak akejsi neochoty.

Nahovárala som si, že mám strach z neznámeho a ten opadne, keď spolu začneme bývať.

Ale každou ďalšou obhliadkou bytu som znervóznela viac a viac.

Pravda je taká, že hoci je partnerstvo s ním ľahké, nechcem s ním byť.

Otvorím si vchodové dvere a s kľúčmi v ruke stojím pred jeho bytom.

Dlane mám spotené, žalúdok sa mi trasie a kolená ešte viac.

Naozaj sa chceš rozísť s dobrým mužom kvôli svojmu bláznivému adventnému plánu?

Zneistiem.

Mám pocit, akoby som sa rozhodovala, či nastúpim na horskú dráhu, alebo zostanem na pevnej zemi.

Neznášam kolotoče, povraciam sa len z pohľadu na to, ako sa krútia, nemusím v nich ani byť.

Z nejakého čudného dôvodu viem, že ak to spravím, ak splním prvú úlohu zo svojho adventného plánu, tak potom urobím aj všetky ostatné.

Nadýchnem sa a strčím kľúč do zámky.

Otvorím dvere a zavolám jeho meno.

Kým sa s úsmevom objaví, zhodím z pliec kabát a vyzujem si čižmy.

A ten úsmev zmizne, hneď ako si ma od hlavy po päty prezrie.

„Panebože, vyzeráš ako prostitútka v zoo."

Priložím si ruku na ústa, aby som ovládla smiech.

A potom sa rozplačem.

„Nechcem s tebou žiť v tom úžasnom byte v centre s obrovským francúzskym oknom a vaňou veľkou ako moja terajšia kúpeľňa." Prejdem na gauč a posadím sa. Začnem štikútať. „Si dobrý človek. Chcem sa s tebou rozísť."

Po prekonaní šoku si ku mne prisadne a začne ma utešovať.

On mňa.

„Prepáč," fňukám pomedzi protivné štikútanie. „Chcem od života niečo iné. Mám svoj adventný plán a musím ho dodržať. Sú tam aj veci, ktoré by som nemohla ako zadaná robiť, takže som musela začať tebou. Ospravedlňujem sa, že som si lístok s rozchodom čestne nevylosovala. Možno by sme spolu boli ešte aj tri týždne. Skrátka, musela som to urobiť ako prvé."

„O čom to rozprávaš?"

„Ach, o ničom," nenápadne si utriem usoplený nos o jeho sveter. „Ja…"

Nestihnem dopovedať.

Povraciam sa.

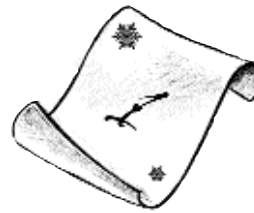
Na koberec v obývačke. A druhýkrát do záchoda.

Logické vysvetlenie je, že to spôsobil ten camembert, ktorý som tesne pred odchodom z práce zjedla s rožkom. Bol tri týždne po záruke, ale čo by mohlo byť syru, ktorý sa už plesnivý predáva?

Je tu však ešte jedno vysvetlenie a tomu akosi verím viac.

Nastúpila som na horskú dráhu.





„Sviatky radosti a pokoja,
nechápem, čo si celá nesvoja.“
Vianoce, INÉ KAFE

Keď sa prebudím, vonku je ešte tma. Čo znamená, že môže byť pokojne aj pol siedmej, pretože v zime je tma skoro stále.

To však hrá do karát svetelnej reťazi na mojom okne. Aj tej na balkóne. Aj tej nad kuchynskou linkou. A, samozrejme, tej na stromčeku.

Posadím sa a spustím nohy na huňatý koberec.

Noc som mala pokojnú a bezsennú. Myslím, že som včera plakala ani nie tak kvôli rozchodu, ale preto, že som nechcela Radkovi ublížiť.

Je dobrý človek a ja som tiež.

Ale teraz necítim smútok, naopak, cítim podivnú radosť a pokoj.

Ako to, že som stratila rok a pol života vo vzťahu s mužom, ktorého som od začiatku považovala iba za priateľa?

Tak málo sa v sebe vyznám?

Snažím sa nad tým radšej nedumať, ponaťahujem sa a podvolím sa očakávaniu, ktoré do mňa pomyselne štuchá prstom.

Rozbehnem sa k stolu, kde na mňa čaká moje adventné akvárium.

Strčím ruku dnu a vyberiem lístok. Na poslednú chvíľu ho pustím a zoberiem iný.

Roztvorím ho a zasmejem sa.

To sa po včerajšej dráme hodí.

Keď som bola malá, fascinovali ma pohyblivé schody. Vždy som chcela po nich vybehnúť v protismere. Mama mi to nikdy nedovolila. A keď som to raz chcela vyskúšať v puberte, kamošky ma odtiaľ odtiahli s tým, že ich strápňujem. A potom som to už neurobila.

Mám dvadsaťosem rokov a nikdy som nebežala v opačnom smere po eskalátore.

A chcem!

Po práci pôjdem do nákupného centra a urobím to!

S ľútosťou pozriem na svoje tigrované šaty prehodené cez operadlo stoličky. Keď už nechodím s Radkom, nemusím brať ohľady na jeho módne názory a pokojne môžem vyzerať ako prostitútka v zoo.

Prekáža mi však zápach zvratkov.

Operiem ich a čoskoro to spolu roztočíme.

Namiesto nich si dám iné šaty, červeno-zlaté, s dlhými rukávmi a so zvonovou sukňou. Aj moja garderóba pomaly zvianočnieva.

Otvorím okno a vykuknem.

Dnes nemrzlo, chodník je dokonca mokrý.

Teší ma to a neteší zároveň.

Ak nesneží a nemrzne, môžem chodiť na bicykli. Je to môj obľúbený spôsob prepravy.

Ak sneží, musím chodiť pešo alebo autobusom, ale… je sneh.

Navlečiem si hrubé pančuchy, zababuším sa do teplého kabáta a pred odchodom zavesím na svoj bicykel jednu maličkú vianočnú guľu.

Predsa len už je december, hodí sa to.

Zadok sa mi na normálnu teplotu zohreje až okolo desiatej.

Som vzadu a vyrábam prednisonové čapíky. Popíjam čaj s príchuťou punču a s kolegyňou Peťou, ktorá kontroluje exspirácie liekov, si vymieňame tipy na vianočné darčeky.

„Nina, ako pokračujete s hľadaním bytu?“ vyruší ma od povinností Jelka.

„No, včera som sa s Radkom rozišla, takže asi už nehľadáme.“

„Vy ste sa rozišli?“ Jelka sa s efektným šmykom presunie spoza predajného pultu k nám dozadu.

„Prečo?“

„Máš tam klienta,“ poviem jej a myknem hlavou dopredu.

„Moment, prosím,“ zakričí na zákazníka a zdvihne na mňa obočie.

„Mohla by som ti strhnúť prémie,“ upozorním ju.

„Zatiaľ nie si moja šéfka, tak sa tu nenadúvaj ako morka a vyklop to!“

„Pretože ho neľúbim.“

„Je dobrý, milý, fešák, má stabilnú prácu, záleží mu na tebe, chce s tebou bývať, nezabúda na tvoje sviatky…a ty sa s ním rozídeš, pretože ho neľúbiš? Čo si pokazená?“

Navonok sa zasmejem, ale vo vnútri posmutniem.

„Nie som pokazená. Len som nechcela strácať čas ani jedného z nás. Tie city tam neboli a už sa ani neobjavia.“

„Takže ho môžem pozvať von ja?“

„Radka?“ vypleštím na Peťu oči.

„Veď ho neľúbiš!“

„Ty máš zálusk na Nininho bývalého frajera? Nie sú rozídení ani dvadsaťštyri hodín!“ zapojí sa Jelka.

Prejdem k pultu a vybavím oboch zákazníkov, ktorí tam čakajú. Dievčatá mám za chrbtom a len čo sa za zákazníkmi zavrú dvere, otočím sa k nim.

„No asi mi to neprekáža, už s ním nie som," vyhŕknem po chvíli, pretože to by som mala povedať, ak už k Radkovi nič necítim. Hoci mi je z tej predstavy trochu divne.

„Podľa mňa je to dokonalý muž. Ale nič by som si nedovolila, bol predsa s tebou. Vieš, že taká nie som. Ale teraz, keď je voľný… škoda takého chlapa. Nechcem, aby mi ho nejaká fuchtľa ukradla spred nosa len preto, že otáľam."

„Nemyslíš si, že potrebuje trochu času, aby sa spamätal po rozchode?" spýtam sa opatrne.

„Potrebuje ženské náručie, nie? Idú Vianoce, útecha sa mu zíde. Nechcela by si, aby tvoj kamarát Radko bol sám a smutný pri vianočnom stromčeku, či áno?"

„Peťa, ty si ako hyena. Ešte ani nevychladol a ty už sa na neho vrháš, aby si ho roztrhala v zuboch! Chudák chlap!"

Kvôli tomu Jelkinmu prirovnaniu mi zabehne čaj.

„No tak! Som praktická žena!"

„Si mrchožrútka!"

„Dáš mi jeho telefónne číslo?" otočí sa na mňa.

„Čo keby si rovno prišla k nemu domov a namiesto šiat by si sa len previazala veľkou červenou mašľou?"

Prestanem počúvať ich prekáranie a urobím si inventúru pocitov.

Ako sa cítim kvôli tomu, že sa Peti páči môj priateľ? Teda, bývalý priateľ.

Je to trochu čudné a dokonca trochu žiarlim, ale zároveň viem, že nikdy neurobila nič, čím by mu to naznačila. Žiadne hlúpe úsmevy, žmurkania, dotyky. Nič, vždy sa správala len kamarátsky.

Prekáža mi, že by boli spolu? Mám ich rada oboch. Chcem, aby boli šťastní. Je čudná predstava, že sa spolu milujú? Tak to teda áno! A prekáža mi to? Nie.

Znova ma zasiahne skutočnosť, aký neperspektívny bol náš vzťah.

Začínam sa obávať, že som to vedela od začiatku, ale ignorovala som to.

Pretože, ako správne povedala Peťa, mal všetky atribúty dobrého budúceho manžela.

Vstúpi zákazník, s úsmevom ho pozdravím.

„Prosím si Lioton gél, svokru bolievajú kolená a toto jediné jej pomáha. Dám jej to pod stromček."

Venujem mu ďalší úsmev. Milujem zákazníkov, ktorí prichádzajú nielen s požiadavkou, ale aj s príbehom. Vytiahnem vianočné balenie v akciovej cene a položím ho pred neho.

„Tu sú tri gély za cenu dvoch, oplatí sa to. Svokra bude určite rada."

Pán si vezme škatuľku do ruky a dôkladne ju študuje.

„No a s nižším číslom by to nebolo lacnejšie?"

„Prosím?" spýtam sa nechápavo.

„Píše sa tu Lioton gél 100 000. Nemáte lacnejší, napríklad 50 000? Nemám svokru veľmi rád, vlastne by jej stačil aj Lioton gél bez čísel."

Rozosmejem sa a vysvetlím mu, že iné čísla výrobca nevyrába.

„Počuli ste to?" prejdem dozadu za babami. „Mám rada toto predvianočné obdobie. So zákazníkmi je väčšia zábava než obvykle."

Najbližšiu hodinu obsluhujem zákazníkov. Pomedzi to sa smejem na emailoch od Jelky, v ktorých nám s Peťou posiela desiatky fotiek hyen, ako žerú zdochliny,

spia, sedia, ležia, rozmnožujú sa, dokonca aj obrázok, ako hyena rodí.

Potrasiem hlavou a snažím sa prísť na iné myšlienky.

„Fuchtľa? Čo to slovo znamená?“ spýtam sa Pete, ktorá je pri druhej pokladnici. Ona je farmaceutická laborantka, môže vydávať iba voľnopredajné lieky. Ja a Jelka sme farmaceutky, môžeme… vlastne všetko.

Zarazí sa. „Vieš, že presne neviem? Mama to slovo používala na každú ženu, ktorú nemala rada. Takže asi nič pekné.“

„Počkať, vygooglim to,“ pristúpi ku mne Jelka a o pár sekúnd už hlási: „Je to nárečové slovo. V trnavčine znamená nečestná žena. Na Záhorí a v Šariši škaredá.“

Ukladám si to slovo do slovnej zásoby. Fuchtľa.

„Viete čo?“ zatiahne Jelka s nevinným úsmevom. „Peťa určite nie je trnavská fuchtľa. Je to čestná žena. Počkala celých dvanásť hodín po rozchode, kým sa rozhodla, že si uloví Radka! Na druhej strane, keby sa to dozvedela včera večer, možno by nespala vo svojej posteli. Hyeny cítia pach čerstvého mäsa na kilometre.“

Peťa rozhorčene vykríkne a pohotovo si vyzuje šľapku, ktorú hodí do Jelky. „Prisahám, že ťa zabijem, ak s tým neprestaneš!“

A ja? Ja sa za monitorom počítača potichu smejem. Nechcem dostať druhou topánkou do hlavy.

Stojím v obchodnom centre. Z reproduktorov spieva Chris Rea o tom, ako na Vianoce šoféruje domov. Neznel by tak veselo, keby chodil na bicykli ako ja alebo keby ho v cieli čakala mama, ako je tá moja.

Mieša sa vo mne strach a vzrušenie.

Neuvedomila som si, že veľa ľudí v obchodoch znamená aj veľa ľudí na eskalátore.

Už som tu dobrú polhodinu a nenastal moment, kedy by boli schody prázdne a ja by som mala príležitosť splniť svoju úlohu. A celkovo mi je trochu trápne z predstavy, že aj keď ten moment prázdnych schodov vychytám, pri mojej šibnutej snahe vybehnúť v protismere ma bude vidieť veľa ľudí. Všetci si pomyslia, že som padnutá na hlavu.

Prejde ďalších pätnásť minút.

Toto je jedna z najľahších vecí v mojom adventnom pláne. Kde naberiem odvahu na tie ostatné?

Bože, ty si zbabelec, Nina!

Na tých schodoch bude prázdno až po zatváracom čase. Nesmie ma to odradiť.

Uhladím si šaty, nevinne sa usmejem na esbéeskára obďaleč. Hlavne nevzbudiť podozrenie.

Vyrazím.

Myslela som si, že to zvládnem rýchlym krokom – ako niekto, kto sa veľmi ponáhľa –, lenže tie schody sa hýbu príliš rýchlo a o päť sekúnd som opäť dole.

Nejaký pán zostúpi z eskalátora a obzrie si ma podozrievavým pohľadom.

Nepozerám sa okolo seba, pretože pohľady druhých by mohli oslabiť moje odhodlanie.

Skúsim to vzápätí znova, no tentoraz bežím. Bože, to je skvelé!

Jedna žena sa mi uhne.

„Pardon!“ lapám dych.

„Ženská, pominuli ste sa na rozume?“ spýta sa ma starší pán a ja sa iba zasmejem.

Už len posledných pár schodov a mám to!

„Chalani, uhnite!“ kričím na dvoch výrastkov, ktorí práve nastúpili. „Je to moja adventná úloha, musím tie schody zdolať!“ smejem sa a dochádza mi dych.

Pozerajú na mňa ako teľatá na nové vráta, ale uhnú sa.

Som hore! Som hore! Zvládla som to!

Utŕžila som pár udivených i odsudzujúcich pohľadov, ale tie pocity víťazstva a slobody v mojom vnútri ich hravo prekonajú!

Bože, idem ešte raz!

A bez toho, aby som o tom premýšľala, vydám sa na spiatočnú cestu druhými schodmi.

„Slečna! Hej, slečna, vy na tých schodoch! Okamžite sa vráťte! To nesmiete!"

Otočím sa za hlasom a uvidím toho esbéeskára, ktorý bol ešte pred chvíľou na prízemí, no teraz sa na mňa mračí z vrcholu schodov.

„Prepáčte, nemôžem!"

Plná adrenalínu sa chystám zrýchliť a ujsť z obchodného centra. Nedám sa predsa chytiť!

No keď sa zameriam späť pred seba, zistím, že na eskalátor nastúpila snáď celá stredoškolská trieda. Minimálne desať ich už je na schodoch a ostatní sa tlačia dole.

Zmätene behám pohľadom medzi zamračeným esbéeskárom, ku ktorému sa neodvratne približujem, a bandou znudených deciek.

Čo budem robiť?

„Dočerta!"

Zrazu ucítim dve silné ruky pod pazuchami a niekto ma prudko potiahne, akoby som bola handrová bábika. Zvýsknem.

Netrvá to ani dve sekundy a zrazu som na druhom eskalátore.

„Čo to robíte?" zadychčane sa spýtam iniciatívneho cudzinca.

„Zachraňujem dámu v núdzi."

Zapozerám sa do jeho rozosmiatych zelených očí a trochu sa mi zatočí hlava. Eštеže ma stále drží. Dopekla, prečo ma stále drží?

„Vystupujeme," upozorní ma, keďže som chrbtom k smeru jazdy.

Pustí ma, otočím sa a prejdem na pevnú zem. Potom sa na neho znova pozriem.

Bože, aký fešák!

Má na sebe oblekové nohavice a košeľu. Čierne vlasy, prenikavé oči, strnisko na lícach. A aký je vysoký! A tie široké plecia!

Je príliš pekný a pri takých mužoch vždy znervózniem.

„Nemôžete tu len tak preťahovať cudzie ženy," začnem, no jeho smiech mi nedovolí pokračovať.

„Z eskalátora na eskalátor!" kričím, aby ma cez ten svoj rehot počul. „Nenechali ste ma dohovoriť!"

Rozhorčene si založím ruky vbok, no okamžite skrotnem, pretože sa objaví pán z bezpečnostnej služby.

„Postarám sa o to?" prihovorí sa fešákovi.

„Nie, zvládnem to."

„Ako poviete."

Vrhne na mňa ešte jeden prísny pohľad, ktorý ma donúti nesmelo pípnuť „prepáčte", a odíde.

Muž sa už nesmeje, uprene ma sleduje a na perách mu hrá jemný úsmev.

„Váš kamarát?" spýtam sa ho.

„Také niečo."

Prečo ma tak pozoruje?

Prejdem si jazykom po zuboch, obzriem si predok šiat aj podrážky.

„Čo to robíte?"

„Zisťujem, či nemám niečo na šatách, mak medzi zubami alebo napríklad toaletný papier na podrážke."

„A prečo to robíte?“

„Aby som prišla na to, prečo sa na mňa tak pozeráte.“

Očividne ho premáha smiech. Čo je tu vtipné?

Pristúpi ku mne o krok bližšie a tentoraz vnímam len jeho, nie som plná adrenalínu, ako keď ma držal na schodoch. Nie je v mojom osobnom priestore, skôr na jeho hranici, no jeho blízkosť v kombinácii s intenzívnym pohľadom vo mne vyvolajú rozpaky a tiež nový nával nervozity.

Odstúpim a vystriem pred seba dlaň, aby som ho zastavila. „Hohohó, kovboj, čo to robíte? Nie som jedno z tých dievčat!“

„Z akých dievčat?“

„Z tých dievčat, na ktoré sa usmejete tými svojimi rovnými bielymi zubami a ony si s vami dajú rýchle číslo na toaletách pre hendikepovaných! Mimochodom, nosili ste ako dieťa strojček?“ vypadne zo mňa, pretože nikto sa nemôže narodiť s takými rovnými zubami. Ak on áno, príroda je neférová mrcha.

„Nie, nenosil som strojček.“

Stále neprestal s tým svojím uhrančivým pohľadom. Je to snáď ešte horšie. Obleje ma horúčava.

Včera som bola ešte zadaná, porozchodové dekórum je určite v rozpore s tým, ako sa cítim pri tomto mužovi.

„Tak ja pôjdem. Vďaka za záchranu.“

Otočím sa na päte a rýchlo kráčam preč.

O pár sekúnd už kráča popri mne.

„Kam ste sa vybrali?“ chcem ho zotrieť, ale prichytím sa pri tom, že si namotávam vlasy na prst. Výborne, som priam stelesnenie nezáujmu.

„Dúfal som, že vás odprevadím a dokončíme náš rozhovor.“

Ach bože, on ma chce odprevadiť k bicyklu? Neusmievaj sa, Nina. Hraj neprístupnú. Buď ako pohár so zaváranými uhorkami. Neznášam tie viečka bez závitu. Nikdy ich nedokážem otvoriť, vždy sa to skončí masakrom s nožom. A ja teraz budem taká nedosiahnuteľná ako tá lákavá, chrumkavá sladkokyslá uhorka ukrytá za sklom a neporaziteľným viečkom.

Udržím porozchodové dekórum.

Usmeje sa a hoci môj mozog vysiela signál *nereagovať!,* kútiky sa mi v odpovedi roztiahnu. A vôbec nie normálne, dokonale si viem predstaviť ten môj prihlúply, šťastný úsmev.

„A čo vás presne zaujíma?" spýtam sa po chvíli rezignovane.

„Rád by som vedel, prečo ste bežali na eskalátore v protismere."

Práve vychádzam cez vstupné dvere.

Fľochnem na jeho košeľu. Má pod ňou tielko? „Bude vám zima."

„Zvládnem to."

Pozoruje ma, ako si odomkýnam bicykel.

„Keď vám to poviem, vrátite sa späť a necháte ma na pokoji?"

„Možno."

„Mám adventný plán, viete?" vysvetlím mu.

„Nerozumiem," povie a zatvári sa zmätene.

Je v tej chvíli taký roztomilý, že príde nový nával nervozity.

„Ja vám to vysvetlím, ale len preto, aby ste mi dali pokoj. No musíte zavrieť oči."

„Prečo?"

„Bože, vy máte viac otázok ako moja babka! Ste príliš pekný, som z vás nervózna."

Začervenám sa, keď mu napriek pretrvávajúcemu úsmevu pohľad potemnie. Znova o krok ustúpim.

„Len si nenamýšľajte, človeče. Zavrite tie oči, je mi zima a chcem ísť domov."

Zavrie oči.

Chvíľu na neho mlčky hľadím.

Je naozaj pekný. Ale nie takým tým uhladeným spôsobom, je tak mužne príťažlivý. Vlasy má trochu strapaté, potreboval by oholiť. Mihalnice má dlhšie ako ja, darebák jeden, sánku má výraznú ako ten blondiak z Backstreet Boys a má silný, široký krk ako Frodo z Pána prsteňov. A nos má trochu ako Johnny Depp. Ježišmária, je poskladaný zo všetkých mojich pubertálnych lások?

„Bol to len trik, aby ste si ma mohli v pokoji obzrieť?" ukončí moju obhliadku.

„Kdeže," zareagujem pohotovo, vďačná, že ma nevidí, „stúpila som do hovna, čistila som si topánku v tráve."

Bože, mohla som povedať do žuvačky!

Zasmeje sa. „Klamárka."

Poviem mu pravdu, pretože je cudzí. Nezáleží na tom.

„Včera som zistila, že nežijem život, ktorý by som chcela žiť. Že veľa vecí robím nie preto, že chcem, ale preto, že si myslím, že by som ich mala chcieť. Rozhodla som sa to zmeniť. Vytvorila som si adventný plán. Dvadsaťštyri úloh, každý deň jedna úloha až do Štedrého dňa. Sny, ktoré si chcem splniť. Chyby, ktoré treba napraviť. Veci, na ktoré som nikdy nenabrala odvahu. A keď to všetko spravím, budem iná žena, viete?"

Otvorí oči. Ja tie svoje zavriem.

„Aká žena budete po Vianociach?"

„Odvážna," poviem jednoducho. „Taká, ktorá sa nebojí robiť to, čo chce, a žije naplno."

Zdvihnem viečka. V tvári mu neviem nič vyčítať.

„Choďte dovnútra, pretože keď nachladnete a dostanete zápal pľúc, ja vám do nemocnice pomaranče nosiť nebudem."

„Prečo nie?"

„Zasekli ste sa vo veku štyroch rokoch, keď sa stále toľko vypytujete?"

Oči sa mu smejú, moje urážky sa ho ani trochu nedotýkajú.

Povzdychnem si. Zrejme som vyslala príliš veľa zmiešaných signálov, aby ho môj ostrý jazyk odradil. A ja vlastne ani nechcem, aby ho odradil, no nechcem byť ani príliš ústretová.

Trochu neochotne sa posadím na bicykel a chcem sa rozlúčiť, keď položí ruku na riadidlá, presne tam, kde mám mašľu. Prstami pohladí vianočnú guľu a usmeje sa.

Potom sa pozrie na mňa.

„Chcem vaše číslo."

„Tridsaťosem," vyhŕknem a ignorujem to príjemné šteklenie v žalúdku.

„Nezaujíma ma veľkosť vašich topánok."

„Tak potom 80C?" zaškerím sa mu drzo do tváre.

„To je fascinujúce, ale rád by som na to išiel pomalšie. Chcem telefónne číslo."

Chvíľu na neho hľadím spod privretých viečok, neubránim sa záblesku predstavy, ako pomaly by na to mohol ísť. Myslím, že dekórum nie je moja silná stránka.

Spamätám sa a vysypem zo seba sled číslic najrýchlejšie, ako viem.

Odtisnem z bicykla jeho ruku a rýchlo vyrazím.

Nevie moje meno a ani ja jeho.

A ak si náhodou to telefónne číslo zapamätal, dovolá sa mojej bohabojnej matke.

Hrdinský kovboj

Pozerám sa za ňou, až kým nezmizne z dohľadu.

Nikdy som nestretol takúto ženu.

Neviem sa rozhodnúť, či je úžasná, alebo úplne bláznivá.

Alebo oboje.

Rýchlo si jej číslo zapíšem do mobilu.

Neviem, ako sa volá.

Uložím si ju ako Ženu v červených šatách.

Vykročím späť do kancelárie. O pár minút mám stretnutie s potenciálnym nájomcom, chcel som si vybaviť niečo v banke, ale na eskalátore som zbadal ju – jej červené šaty, masu hnedých vlasov a zapýrenú tvár –, a banka mi úplne vyšumela z hlavy.

V tom okamihu mi pripomenula zvieratko lapené do pasce. Hore ju čakal Igor a dole jej schody blokovala skupinka mládeže.

Neviem, prečo som sa natiahol a vytiahol ju ponad zábradlie k sebe.

Neuvažoval som, len som to urobil.

A potom otvorila ústa a každým ďalším slovom ma fascinovala viac a viac. Sledoval som ju ako pes, ale nedokázal som si pomôcť.

Myslí si o sebe, že je málo odvážna? Ona, z ktorej život priam prýšti, je presvedčená, že nežije naplno?

Ako potom, dočerta, žijem ja?

Keď odchádzam z práce, je takmer sedem.

Ani nepočkám, kým prídem domov, zavolám jej z auta.

Čo je vlastne ten jej adventný plán? Čo bude robiť zajtra?

„Haló?“ ozve sa v telefóne ženský hlas. Jej hlas.

„Dobrý deň. Tu je váš záchranca z eskalátora.“

„Záchranca z eskalátora? Nerozumiem. To je nejaký vtip?“

Je to jej hlas. Aj keď mu chýba iskra a hravosť, je to jej hlas. A ťahá ma za nos.

„Prepáčte, pane, ale ak niečo predávate, nemám záujem.“

Zmätene sa zamračím. Asi je len bláznivá a ja som jej naletel…

„Mama, kto je to?“ počujem na pozadí ďalší ženský hlas.

„Nejaký predajca po telefóne. Ponúka mi eskalátor.“

Mama?

V hlave mi šrotuje.

„Prepáčte, madam, nie som telemarketingový pracovník. Zrejme došlo k omylu. Máte dcéru? Malá, hubatá bruneta?“

Na druhej strane ostane chvíľu ticho.

„Mám dve dcéry, obe sú nízke brunety, ale niečo mi hovorí, že myslíte Ninu.“

Nina.

„Dala mi vaše číslo namiesto svojho. Ospravedlňujem sa.“

„Ninin humor som nikdy nepochopila, mladý muž. Tak či onak, Nina je zadaná. Čoskoro sa nasťahuje k svojmu priateľovi.“

To vysvetľuje jej zmiešané signály.

Pocítim sklamanie. Nezmyselné sklamanie. Strávil som s ňou nanajvýš štvrťhodinu. Je jedno, či je zadaná alebo nie.

„Bola to obchodná vec," zaklamem hladko. „Mohli by ste mi dať, prosím, jej telefónne číslo?"

„Kvôli obchodnej veci jej voláte o siedmej večer?"

„Som workoholik," nenechám sa vyviesť z miery.

„Počkajte, mladý muž. Hneď to vyriešim."

Neveriacky počúvam, ako sa radí s tou druhou, zrejme Nininou sestrou. Rozhodnú sa, že jej zavolajú a spýtajú sa jej na to.

„Nina? Prečo si dala nejakému predajcovi eskalátorov moje číslo? Čo to má znamenať?"

Zachechcem sa. Predajca eskalátorov.

Chvíľu je ticho, Nina zrejme vysvetľuje. Potom hovorí jej mama. A napokon sa zase ozve mne.

„Chce s vami hovoriť, mladý muž. Dám teraz telefón, v ktorom je ona, k telefónu, v ktorom ste vy. To by malo fungovať. Vyriešte si to medzi sebou. Ja som už na také veci stará."

„Vďaka, madam."

„Vy voláte moju matku madam? A mňa hubatá bruneta?"

„Ste hubatá bruneta!"

„A vy ste neokrôchaný a otravný."

Zoširoka sa usmejem. Mám pocit, akoby sa jej energia vlievala aj do mňa.

„Netrepte, som váš hrdina."

„Jedno pretiahnutie z vás nerobí hrdinu."

Na pozadí sa ozve tlmené *Panebože, Nina!*

„Viola! Vypni ten hlasitý odposluch! Toto je súkromný hovor. Prestaň počúvať! Choďte si pozrieť nejakú telenovelu."

Niekto, asi jej matka, si mumle, že ak chce viesť škandalózne hovory, nech to nerobí cez jej telefón. Potom sa pýta Boha, prečo jej dal takú dcéru. A nakoniec sa spý-

ta druhej dcéry, či to má alebo nemá spomenúť na svätej spovedi.

Zostane ticho.

„Ste tam?“ spýtam sa.

„Áno. Uvažujem, čo mama na tej spovedi povie. Z môjho telefónu zaznelo slovo ‚pretiahnutie‘. Mám si ho pofŕkať svätenou vodou?“ Zasmejem sa.

„Alebo,“ pokračuje a v jej hlase počujem úsmev, „naše mobily na sebe ležali, akoby sa tí dvaja bozkávali. Koľko ružencov sa mám pomodliť?“

„Takže si predstavujete, ako sa my dvaja bozkávame?“ podpichnem ju.

„Ani nie. Určite ste uslintaný.“

„Potom mi poviete.“

„Na to zabudnite. Ak budem mať chuť na cudzie sliny, pomaznám sa s bernardínom.“

Nahlas sa rozosmejem.

„Je pravda, čo hovorila vaša matka? Že ste zadaná?“

Priam cítim jej zaváhanie.

„Prečo vlastne voláte?“

„Som zvedavý, aká úloha vás čaká zajtra. Chcem vedieť, ako ju zvládnete.“

„Neviem. Ďalšiu úlohu si vyžrebujem až ráno.“

„Dajte mi svoje číslo, Nina.“

„Nie.“

„Vezmete si moje číslo?“

„Možno.“

Nadiktujem jej ho.

„Ak sa mi neozvete, znova zavolám vašej matke.“ Tentoraz som to ja, kto na okamih zaváha. „Váš adventný plán ma zaujíma, pretože… aj v mojom živote niečo chýba.“

Potom zavesím.

Odídem domov, navečeriam sa, osprchujem a… vrátim sa naspäť do obchodného centra.

Nie je tu úplná tma, vianočná výzdoba svieti aj v noci. Má to tu zvláštnu atmosféru. Možno by som ju sem mohol vziať… neskôr. Nezažnem ďalšie svetlo a prejdem k eskalátoru.

Chvíľu naň hľadím a uvažujem, či to chcem naozaj urobiť.

Stlačím vypínač a schody sa s tichým pradením dajú do pohybu.

Rozbehnem sa.

Na polceste mi pery rozťahuje do úsmevu. Kým dobehnem na poschodie, už sa smejem.

Bláznivá, úžasná ženská.

Dole sa zveziem ako každý normálny manažér obchodného centra.

Vypnem eskalátor a opustím svoje pracovisko.

Dúfam, že sa ozve. Nerád by som zistil, že som na tom tak zle, že by som bol naozaj ochotný znovu otravovať jej matku.





„Tichá noc, svätá noc, anjeli zleteli."
Tichá noc, JANAIS

Ráno vstanem a prvú myšlienku venujem svojmu záchrancovi z eskalátora. Spomeniem si na jeho úsmev a tiež sa usmejem. Potom na to, ako mu svietili oči, keď sme si jeden druhého doberali.

Pýtal sa ma, či som zadaná…

Neodpovedala som mu, pretože… pretože som sama len dva dni.

Vstanem a rozvážne prejdem k akváriu.

Pozriem doň a bez zaváhania vyberiem jeden lístok.

Roztvorím ho.

Celý deň neprehovoriť ani slovo.

Možno to znie ako hlúposť, ale som zvedavá, aké to je.

Pred pár rokmi som pozerala dokument o mníchovi, ktorý nerozprával sedemnásť rokov. Dokument bol o jeho bežnom dni a o rozhovoroch s jeho blízkymi. O motivácii, kvôli ktorej sa vzdal reči.

Vraj to od neho chcel Boh.

Ten film ma fascinoval a pozrela som si ho dvakrát za sebou.

Z toho muža vyžarovalo svetlo. Neopísateľný pokoj. V jeho pohľade bola láska.

Rozprával aj bez slov.

Vtedy som pocítila neskutočnú zvedavosť. Aké by to bolo?

Čím je ticho také výnimočné?

Ja rozprávam veľa.

Sama so sebou.

S cudzími ľuďmi.

S kolegyňami, s priateľmi, rodinou.

Hovorím aj s postavami v knihách či filmoch.

Hlavu mám ustavične plnú slov, stále sa mi v nej premávajú myšlienky.

Počúvam hudbu, podcasty, pozerám filmy.

Ja nepoznám ani ticho zvonku, nieto ešte vnútorné.

Zhlboka sa nadýchnem.

Nová úloha.

Od prebudenia som ešte neprehovorila a už to ani neurobím.

V sprche ma prepadne stres. Ako si kúpim obed? Ako poďakujem v obchode? Ako budem komunikovať s kolegyňami? Ako vybavím zákazníkov? Ako zdvihnem telefón?

Ak budem potrebovať odovzdať nejakú informáciu, môžem ju napísať, alebo je to podvádzanie?

A tiež nebudem môcť zavolať tomu mužovi. Ach, to ma zamrzí asi najviac.

Možno by som mu mohla zavolať a mlčať ako nejaký úchyl. Počuť jeho dych a hlas a potom zavesiť.

Tá predstava ma rozosmeje.

Zvuk môjho smiechu, zvuk vychádzajúci z môjho hrdla, mi zrazu príde cudzí a iný.

Pripravím sa do práce. Nepustím hudbu ani televízor.

Sklamane vyzriem z okna. V noci pršalo, cesta je mokrá. Žiadny sneh, žiadny mráz.

Vyrazím do práce.

Už som takmer na mieste, keď mi do cesty vbehne nejaký pán, ktorý sa nenazdajky rozhodne prejsť cez vozovku mimo priechodu pre chodcov.

Strhnem bicykel, no aj tak do neho vrazím a obaja spadneme.

Zostanem ležať na mokrej zemi.

Myslím, že mi nič nie je.

Bolí ma zadok a lakeť, ale nič vážne sa nestalo.

Posadím sa a obzriem sa na toho pána.

Práve vstáva, asi dva metre odo mňa.

„Ženská bláznivá! Neviete dávať pozor? Čo ste nevideli, že prechádzam cez cestu? Ak neviete jazdiť na bicykli, mali by ste chodiť peši!“

Ďalej hovorí zvýšeným hlasom a ja na neho len zo zeme prekvapene pozerám.

Inokedy by som už stála, pichala mu prstom do hrude a vysvetlila mu, kto za tú nehodu môže. Priam sa vidím, ako si na neho dovoľujem, hoci má odhadom tak o päťdesiat kíl viac než ja.

Lenže dnes nemôžem hovoriť. A ktovie prečo sa mi hlava neplní myšlienkami ako vždy.

Iste ho niečo trápi, nerozčuľuje sa kvôli mne. Veď sa nám nič nestalo, o nič nejde.

A ak sa nerozčuľuje kvôli mne, nemusím na to reagovať.

Ešte chvíľu pokračuje, kým si uvedomí, že z mojej strany neprichádza odozva.

Zasekne sa.

Pristúpi ku mne.

Výraz v očiach sa mu pomaly mení.

„Ste v poriadku?“

Podá mi ruku a ja ju prijmem.

„Rozdrapujem sa tu ako hlupák a pritom som ja vstúpil do cesty vám, hm?“

Neodolám a usmejem sa.

„Naozaj ste v poriadku?“

Prikývnem.

„Mrzí ma to. Ja… moja žena je chorá a som z toho nervózny. Vždy mám o ňu nesmierny strach. Má krehké zdravie a aj obyčajná viróza môže byť pre ňu nebezpečná.“

Keby som sa s ním pohádala, odišla by som od neho s vedomím, že je to nevrlý, starý cap.

Teraz je to muž, ktorý je nepríjemný kvôli obrovskému strachu o milovanú ženu.

Impulzívne sa k nemu natiahnem a podporne mu stisnem dlaň.

Opätuje mi stisk a potom mi zdvihne bicykel.

„Vyzerá v poriadku,“ obzrie si ho. „Poďte, cez cestu je pekáreň. Kúpim vám niečo dobré ako odškodné. A ospravedlnenie. Súhlasíte?“

Znova sa usmejem a prikývnem.

Vojdeme do pekárne, ktorá nás víta teplým, mäkkým svetlom. Na vitrínach sú mašle a v rohu tróni vianočný stromček.

Predavačka nás pozdraví a spýta sa nás, čo si dáme.

Otvorím ústa, aby som jej odpovedala, a potom ich zavriem.

Pokrčím plecami a ukážem prstom na obrovský plnený čokoládový croissant.

A potom aj na ten s džemom.

Udrela som sa predsa dvakrát!

„Kávu so sebou?“ spýta sa predavačka a ja znovu pokývam hlavou.

„Akú?“

V zúfalom geste rozhodím rukami. Nechápavo na mňa civie.

„Espresso? Latte? Kapučíno? Vianočný špeciál?“

Nadšená, že aspoň ten pán pochopil, že mi nemôže klásť otvorené otázky, zatlieskam.

Ukážem štyri prsty.

„Pre slečnu vianočný špeciál a pre mňa espresso s mliekom.“

Kúpi si tiež nejaké pečivo a už vychádzame von. Na rozlúčku zamávam predavačke, ktorá ma sleduje nie najpríjemnejším pohľadom.

Postavíme sa oproti sebe, aby sme sa rozlúčili.

Čo najkrajšie sa usmejem, aby vedel, že som vďačná.

„Viete čo? Nevadí, že nemôžete hovoriť. Váš úsmev a vaše oči povedia všetko potrebné. Slová sa často preceňujú. Vrátim sa za manželkou. Želám vám krásne Vianoce. A vlastne aj krásny život.“

Tak veľmi mu chcem popriať všetko dobré a skoré uzdravenie pre jeho ženu!

Nemôžem. Namiesto toho ho impulzívne objímem a verím, že ten akt to povie za mňa.

Potom sa každý vyberieme svojím smerom a ja mám v sebe nádherný pocit.

Keď vojdem do lekárne, usmejem sa a zamávam.

Je tu aj Janka, sanitárka, pracuje na polovičný úväzok.

Spýtajú sa ma, prečo meškám.

A prečo mám špinavý kabát.

Tajomne sa usmejem a pokrčím plecami.

„Čo sa stalo?“ začnú sa zaujímať, keď stále mlčím. „Prečo si ticho?“

„Si chorá?“

Pokrútim hlavou a pustím počítač.

„Zložila si sľub čistoty a mlčanlivosti?“

Pokývam dlaňou zo strany na stranu, aby som naznačila, že nie sú ďaleko od pravdy.

„Už viem. Celú noc si intenzívne pracovala sánkou a teraz ju máš presilenú.“

Zaškerím sa. Jelka je číslo…

„Pracovala sánkou?“ spýta sa zmätene Peťa a keď jej svitne, rozhorčene na mňa namieri prst. „Ty si sa dala opäť dohromady s Radkom?“

Rozosmejem sa. Potom pokrútim hlavou.

„Už si mu písala?“ spýta sa jej Jelka.

„Do toho ťa nič nie je!“ zahriakne ju s červenými lícami.

Takže áno.

Zamieša sa do toho Janka a baby jej vysvetlia, čo sa včera stalo.

Vyjadrí ľútosť a ja prikývnem.

S Jankou nemám až taký blízky vzťah ako s Peťou a Jelkou. Nemám s ňou žiadny problém, iba je oveľa tichšia, introvertnejšia a málokedy sa zapája do našich rozhovorov. Väčšinou len príde, urobí si svoju prácu a odíde.

„Možno dnes Nina predstiera, že je hyena. A ako vieme, hyeny nerozprávajú.“ A potom zavyje.

Navonok to tak možno nevyzerá, ale tie dve sa majú naozaj rady, hoci jedna na druhej nenechá nitku suchú. Hlavne Jela na Petre.

„Ty dnes vôbec nebudeš hovoriť? Akože nič?“ uisťuje sa Jelka.

Pokrútim hlavou.

„Ako budeš vydávať lieky?“

Spojím ruky v nemej prosbe a pridám aj prosebný pohľad.

Vzdychne si.

Keď mi zazvoní firemný mobil, zdvihnem a počúvam. Druhej strane však nedôjde, že má povedať, čo potrebuje, a neočakávať odozvu. Myslí si, že je niečo so spojením, a volá znova a znova.

Takže telefón odovzdám Peti.

V tichosti pracujem na všetkom, čo nevyžaduje reč. Pripravujem lieky na objednávku, naskladňujem nové lieky a tovar, nahadzujem faktúry do systému pre účtovníčku a tiež robím fakturácie predpisov na poisťovňu, to je moja najmenej obľúbená činnosť, ale čo už.

Obed dnes vynechám, pretože mám ešte ten druhý croissant z rána.

Peťa sa odíde najesť, Jelka kvôli mne nemôže, ako mi láskavo prízvukovala, a ja sa utiahnem do nášho kuchynského kútika, ktorý tvorí malý stôl a tri stoličky v rohu.

Prekvapí ma, keď si ku mne prisadne Janka.

Je tiež tehotná, rovnako ako naša vedúca, ale je len v polovici druhého trimestra, bruško jej takmer nevidieť.

Šíri sa to tu ako nákaza…

Inokedy by som už dávno rozprávala, aby som vyplnila ticho medzi nami.

Teraz sa však ozýva iba cinkanie našich lyžičiek, ako si miešame horúci čaj.

Neisto sa na mňa pozrie a ja sa na ňu trochu v rozpakoch usmejem.

Urobí tak ešte dvakrát a potom vyhŕkne: „Mám strach, že nebudem dobrá mama."

Vypleštím oči.

„Mrzí ma, že ťa s tým zaťažujem, ale vieš, aká som. Nemám kamarátky. Manžel mi opakuje, že budem vý-

borná mama, ale on ma miluje, to sa neráta. A čo vie o materstve?“

Začne miešať rýchlejšie, jej rozrušenie je zjavné.

„Vieš, ja… ja nemám mamu. Zomrela. Vyrástla som u babky a tá bola už príliš stará, aby ma vychovávala. Vlastne sa len postarala, aby som bola čistá, najedená a chodila do školy. Nechala si ma len kvôli tomu, že by na ňu nevrhalo dobré svetlo, keby som vyrastala v detskom domove. Nechcem byť nevďačná, to rozhodne nie… ale ja neviem, ako byť dobrou mamou, lebo mi to nikto neukázal. Nechcem, aby sa moja dcéra cítila tak, ako som sa cítila v detstve ja. Nemilovaná. Nechcená.“

Otvorím ústa, rozhodnutá zlyhať v dnešnej úlohe, pretože potrebuje utešiť.

Chcem jej povedať, že bude skvelá matka, že už len obavy o to, akou mamou bude, hovoria o tom, že už teraz je dobrá mama. A že najdôležitejšie je, že svoje dieťatko ľúbi.

Už sa mi z hrdla derú prvé hlásky, keď mi oči padnú na našu nástenku, na ktorej sú popripínané desiatky fotiek z rôznych akcií. Naša lekáreň patrí do siete lekární a párkrát za rok sa stretávame na veľkých spoločných stretnutiach.

Vezmem ju za ruku a prejdem s ňou k tej nástenke.

Odopnem z nej tri fotky.

Všetky sú z tohtoročného dňa detí. Janka tam bola s neterou svojho manžela.

Podám jej prvú fotku, v ktorej s ňou skáče v nafukovacom hrade, držia sa za ruky a smejú sa.

Potom druhú, kde drží v náručí polročnú dcérku jedného z regionálnych riaditeľov, v tvári výraz absolútneho zbožňovania.

A nakoniec tretiu, na ktorej je na podlahe počas penovej párty, sú na nej zavesené dve deti a ďalšie sú okolo nej. Hromada šťastných tvárí.

Na tú, na ktorej drží bábätko, dopadne slza. A potom druhá.

„Milujem deti. Asi žiadna mamička pri prvom dieťatku nevie, čo robiť, no nie?“ utrie si slzy a trochu sa usmeje. Povzbudivo jej úsmev opätujem. „Môj muž má štyroch mladších súrodencov, ktorým pomáhal. Poradí mi, alebo zavolám jeho mame. Možno by k nám po pôrode aj na pár týždňov prišla, spýtam sa jej. A možno… sú moje obavy zbytočné a budem to vedieť nejako inštinktívne.“

Horlivo prikyvujem.

Znova si utrie slzy a pripne fotky na nástenku. Potom ma pohladí po ramene.

„Ďakujem. Ja… vieš, že nie som… spoločenská. Potrebovala som sa o tejto veci porozprávať s nejakou inou ženou.“

Bože, tak veľmi by som jej chcela odpovedať!

Otvorím náručie.

Badateľne zaváha. Potom ma trochu neobratne objíme. Ja ju srdečne zovriem.

„No… dobre, idem už domov.“

Ide sa prezliecť a potom ju sledujem, ako si v očividných rozpakoch oblieka kabát. Tu a tam ešte posmrkne.

Rozlúčim sa s ňou.

Čaj, ktorý pijem, je studený, no vôbec mi to nevadí, pretože v hrudi sa mi rozpína príjemné teplo.

Popoludní sa zastavím v potravinách. Mám neskutočnú chuť na inoveckú salámu, doma žiadnu nemám a odmietam zaplatiť premrštenú cenu za vákuové bale-

nie. Preto sa pri pulte s mäsovými výrobkami dohovára rukami a významnými pohľadmi.

Predavačky ma poznajú aj po mene, preto ma zahŕňajú otázkami, no ja len mykám plecami a aj keď mi je trápne, potrebujem sa dostať k svojej saláme.

Nakoniec s úlovkom prejdem k pokladnici, kde na predavačkinu otázku, koľko mám rožkov, ukazujem prstami a potom na ňu mávam platobnou kartou.

Pri odchode začujem, ako vraví kolegyni: „Čím to je, že v decembri sa tu premávajú samí magori?"

Neurazím sa, nie som útlocitná.

Bicykel odložím v pivnici a kráčam po schodoch do svojho bytu.

Pri výťahu na druhom poschodí stretnem susedu Gajdošíkovú.

S úsmevom jej zamávam.

„Dobrý deň, Ninka, dobrý deň. Ako sa máte? Zdravie poslúcha? Ráno som vás videla ísť do práce na bicykli. Nie je vám zima?"

Znovu sa usmejem a pokrčím plecami, aby si nemyslela, že ju ignorujem.

„Nepočujem, zlatko, musíte hlasnejšie." Začne sa vŕtať v uchu. „Dám si hlasnejšie načúvací strojček."

Trochu rozpačito ju pozorujem.

„No, už to je, hovorte, už by som vás mala počuť."

Nesmiem, ale ona na mňa hľadí s takou nádejou, že ju nemôžem sklamať.

A tak otvorím ústa, tvárim sa, že hovorím, výrazne artikulujem a rozhadzujem rukami, ale z úst mi nevychádzajú žiadne zvuky.

Suseda Gajdošíková sa začne udierať po uchu, potom z neho vytiahne strojček a nahnevane si ho prezerá.

„Hlúpa haraburda, nepočujem ani ň! Akoby som po-

zerala nemý film! Prepáčte, Ninka. Zajtra zavolám synovi, že strojček je pokazený, nech mi ide kúpiť druhý. Načo sú tieto moderné vymoženosti, keď nefungujú? Sprostosť akási!“

S ďalšími nadávkami nastúpi do výťahu a ja… pôjdem do pekla.

Za toto určite zhorím v pekle.

Doma si dám rande so salámovým rožkom. Dobre, dvomi. A ešte jedným. Osprchujem sa a posadím sa do tichej obývačky.

Cítim v sebe pokoj ako už dávno nie.

Nikdy by mi nenapadlo, že ticho má takú moc.

Že dokáže upokojiť rozhnevaného a vystrašeného muža.

Že vďaka tichu dostanem dar dôvery od uzavretej kolegyne.

Že úprimný úsmev dokáže nahradiť toľko slov.

Ani neviem prečo, ale spomeniem si na otca.

Odišiel od nás, keď som bola maličká, a založil si novú rodinu. Má ďalšie deti, syna a dcéru. A mňa akosi vylúčil zo svojho života. Nestretával sa so mnou, len platil výživné. Keď som dospela a výživné bolo potrebné súdne zrušiť, na pojednávanie sa nedostavil.

Za všetky tie roky o mňa neprejavil záujem.

Len jediný raz, asi pred dvomi rokmi, sa mi skúšal dovolať. Bola som vtedy v práci a keď som sa dostala k mobilu, mala som tam zmeškaný hovor a správu.

Ahoj, tu je Ignác, tvoj otec. Rád by som s tebou hovoril.

Tie dve vety ma rozrušili tak, že som niekoľko dní chodila ako bez duše.

Neodpísala som mu, ani som mu nezavolala späť.

Viac sa neozval.

Dodnes neviem, odkiaľ mal moje telefónne číslo. Ma-

ma mu ho vraj nedala, skutočnosť, že sa ozval, ju rozrušila asi viac ako mňa.

To číslo, na ktoré som nikdy nezavolala, mám dva roky uložené.

Vezmem mobil a prstom prejdem v zozname kontaktov na jeho meno.

Ignác Gerim.

Môj otec.

Nezamýšľam sa nad svojím konaním a vytočím číslo.

Neplánujem povedať nič, len…

„Haló?" ozve sa mužský hlas, ktorý zarezonuje s najhlbšími skrytými časťami môjho vnútra.

„Nina? Ninka? Si to naozaj ty? Si tam?" Keď ho počujem vysloviť moje meno, nedokážem udržať vzlyk.

„Dievčatko, neplač. Bože, len neplač."

Sme dlho ticho. Pretože obaja plačeme. Počúvam vzlyky svojho otca a on tie moje.

Nič nepovedal, no mne sa po lícach rinú slzy, ktoré nedokážem zastaviť.

Mamu ako katolíčku rozvod tvrdo zasiahol. O tri roky sa však vydala znovu, hlavne kvôli nám. Jarko bol dobrý chlap a dobrý otec. Nerobil medzi mnou a sestrou rozdiely, aj keď som nebola jeho. Mal nás rád. Zomrel pred pár rokmi na rakovinu. No aj keď robil všetko preto, aby mi mužský vzor v živote nechýbal, vždy som si v sebe niesla vedomie, že môj otec ma nechcel.

„Ninka… ani neviem, čo povedať. Som taký rád, že voláš. Ak by si mi dala šancu a pustila ma do svojho života, bol by to ten najkrajší vianočný darček, aký si starý idiot ako ja môže priať."

Unikne mi zvuk, niečo medzi smiechom a zakvílením.